

Ονοματεπώνυμο:
Ημερομηνία:/....../201

ΓΛΩΣΣΑ Ε΄

1ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Ο φίλος μας το περιβάλλον

8

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ. Να διαβάσετε το παρακάτω κείμενο και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Το φθινόπωρο λες και είχε ξεχάσει να'ρθει στον Ανθόπυργο. Τα κυκλάμινα, ολάνθιστα, είχαν κάνει μενεξεδί το χώμα, κανένα συννεφάκι στο γελαστό ουρανό, η θάλασσα σαν να'χε ξεθαρρέψει, σαν να 'χε ξεγελαστεί, ζεσταινόταν ακύμαντη κάτω από τον ξανθό ήλιο. Ξεγελάστηκε και ο κύριος Αλέκος, ο νέος δάσκαλος του χωριού, ξεγελάστηκε απ' αυτή την καλοσύνη, πήρε το μπανιερό του, καβάλησε το ποδήλατο της κυρά-Φθημίας και τράβηξε για να κολυμπήσει. Λάτρευε τη θάλασσα και τη χαιρόταν ώσπου να κρυώσει για καλά ο καιρός.

Ήταν έτοιμος να πάρει φόρα να κάνει βουτιά όταν . . . Η θάλασσα, όπως ερχόταν μαλακά και έγλειφε τα βοτσαλάκια εκεί στα πόδια του, κουβαλούσε μαζί της και κάτι γλοιώδες, κάτι βρόμικο. Δεν πίστεψε σ' αυτό που ολοφάνερα έβλεπαν τα μάτια του ο κύριος Αλέκος. Γονάτισε, έπιασε ένα βότσαλο. Το βότσαλο είχε χάσει τη λάμψη του, τα χρώματά του ήταν μουντά, είχε κάτι το πεθαμένο το βότσαλο.

... Τώρα πια δεν είχε καμιά διάθεση για μπάνιο. Μηχανικά φόρεσε το μπλουζάκι του, έφερε το βότσαλο στη μύτη του. Μια αηδιαστική μυρωδιά τού ανακάτωσε το στομάχι, του έφερε αναγούλα. Έπιασε άμμο στη φούχτα του κι η άμμος δεν ήταν ασημένια, μα κολλούσε στην παλάμη του, τον γλίτσιασε.

Εμένα με νοιάζει, Γαλάτεια Γρηγοριάδου - Σουρέλη

Ερωτήσεις κατανόησης

α. Τι έκανε το δάσκαλο να πάει για μπάνιο μια φθινοπωρινή μέρα;

2

β. Γιατί δεν κολύπησε τελικά ο δάσκαλος;

2

γ. Ποιο ήταν, κατά τη γνώμη σου, το πρόβλημα στη θάλασσα του Ανθόπυργου;

3

ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ ΡΗΜΑΤΩΝ. Να συμπληρώσετε τα κενά με –τε ή –ται.

- α. Μην αδιαφορεί__ για τα σκουπίδια στην αυλή του σχολείου.
- β. Ο άνθρωπος ανανεώνει__ κοντά στη φύση.
- γ. Πρέπει να προστατεύε__ τα δάση από τις πυρκαγιές.
- δ. Δεν μπορούμε να καταλάβουμε τι θέλε__ να πεί__.
- ε. Το παιχνίδι αυτό παίζε__ με πέντε παίκτες.
- στ. Τα παιδιά πρώτα συγκεντρώνον__ κι έπειτα χωρίζον__ σε ομάδες.
- ζ. Το κάπνισμα δεν επιτρέπε__ σε κλειστούς χώρους.
- η. Τι παρατηρεί__ ,παιδιά, σ' αυτή την εικόνα;

10 x 1 = 10

ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που σας δίνετε στην παρένθεση:

- ❖ Στις δέκα η ώρα τα παιδιά ήδη (κοιμάμαι – ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ)
- ❖ Η γιαγιά (κάθομαι – ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ) δίπλα στο τζάκι και μας (λέω – ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ) μια ιστορία από την κατοχή.
- ❖ Στη γιορτή μου (καλώ – ΑΟΡΙΣΤΟΣ) όλους τους φίλους μου.
- ❖ Άκουσα ότι (έρχομαι – ΜΕΛ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ) πολλοί στην αυριανή εκδήλωση για την προστασία του περιβάλλοντος.
- ❖ Οι αρχές (αναφέρω – ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ) ότι οι φωτιές (σβήνω – ΜΕΛ. ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΣ) μέχρι το βράδυ, αν δεν (φυσάω –ΕΝΕΣΤΩΤΑΣ) δυνατοί άνεμοι.
- ❖ Ο Κώστας (βρίσκω – ΑΟΡΙΣΤΟΣ) καινούργια δουλειά και τώρα (δουλεύω – ΜΕΛ.ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ) κάθε μέρα μέχρι αργά.

10 x 2 =20

ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ. Να υπογραμμίσετε τους χρονικούς προσδιορισμούς στις παρακάτω προτάσεις και να τους κατατάξετε στην κατηγορία που ανήκουν:

- α. Μόλις μύρισε τη φωτιά, άρχισε να ειδοποιεί τα υπόλοιπα ζώα.
- β. Συχνά πήγαινε στο κοντινό δάσος για ξεκούραση.
- γ. Σε λίγα λεπτά, οι φλόγες είχαν τυλίξει τη φωλιά του.
- δ. Φέτος θα κάνουμε Φυσική στο σχολείο.
- ε. Η καλύβα είχε ήδη καεί, όταν έφτασαν οι πυροσβέστες.
- στ. Κατά τις τρεις το μεσημέρι, η φωτιά είχε εξαπλωθεί..

<u>ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ</u>	<u>ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ</u>	<u>ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ</u>

6 x 2 = 12

ΧΡΟΝΟΙ ΤΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση στα παρακάτω ρήματα:

Ενεστώτας	φωτίζει		
Παρατατικός			
Μέλ. Εξακολουθητικός		θα ακολουθούν	
Αόριστος			ξεκουραστήκαμε
Μελ. Συνοπτικός			
Παρακείμενος			
Υπερσυντέλικος			
Μελ. Συντελεσμένος			

21 x 1 = 21

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ.

A. Να συμπληρώσετε τα κενά με μια σύνθετη λέξη με α' συνθετικό το οικο-.

- Παλιότερα πολλές πλούσιες αριστοκρατικές οικογένειες είχαν το δικό τους διακριτικό σήμα που ονομαζόταν _____ .
- Η λίμνη Κερκίνη είναι ένα _____ που απειλείται από τη μόλυνση.
- Τα παιδιά του _____ μένουν και τρέφονται σ' αυτό.
- Οι φτωχές γυναίκες παλιότερα στήριζαν την οικογένειά τους με κάποια _____ .
- Στις γιορτές, οι _____ φροντίζουν όλα να είναι τακτοποιημένα στο σπίτι τους.
- Το _____, στο οποίο είναι χτισμένο το σπίτι μας, αγοράστηκε από τον παππού μου.
- Κατά την κατασκευή ενός σπιτιού, οι _____ δουλεύουν συνεχώς σε οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες.

7 x 2 = 14

B. Να συμπληρώσετε τα κενά με μια σύνθετη λέξη με α'συνθετικό το λαθρα-.

α. Ταξίδευα με το μετρό και ένας _____ προσπαθούσε να διαβάσει από την εφημερίδα που διάβαζα εγώ!

β. Όταν έγινε ο έλεγχος των εισιτηρίων, ο ελεγκτής ανακάλυψε τρεις _____ και τους ζήτησε να πληρώσουν το εισιτήριο με πρόστιμο.

γ. Καταλάβαμε ότι το κοπάδι είχε αφανιστεί από _____ γιατί βρήκαμε ίχνη από κάλυκες.

δ. Οι _____ είχαν αποθηκεύσει το παράνομο εμπόρευσμά τους σε υπόγεια.

4 x 2 =8

